

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

3.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

3.1.1 วัตถุดิบ

- 3.1.1.1 กลั่ว燕น้ำว้าจากตลาดพิชัย ท่าน้ำปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- 3.1.1.2 น้ำมันปาล์ม ยี่ห้อโอลีน บริษัท โอลีน จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร
- 3.1.1.3 เกลือบิโรก (โซเดียมคลอไรด์) ยี่ห้อปรุงทิพย์ บริษัท สนพัฒนพิบูล จำกัด (มหาชน) กรุงเทพฯ
  - 3.1.1.4 ปลาข้าวสารจากตลาดพิชัย ท่าน้ำปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
  - 3.1.1.5 เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ยี่ห้อศิริชัย บริษัท มาบุญครองศิริชัย 25 มาร์เก็ต ตึ้ง จำกัด กรุงเทพฯ
    - 3.1.1.6 งาดำและขาว ยี่ห้อไธพย์ บริษัท ไธสัญญา จำกัด จังหวัดนนทบุรี
    - 3.1.1.7 น้ำตาลทรายขาว ยี่ห้อมิตรผล บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด จังหวัดสุพรรณบุรี
  - 3.1.1.8 เนยสดชนิดเดิม ยี่ห้ออโศกิคิ บริษัท อุตสาหกรรมนมไทยจำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.1.2 สารเคมี

- 3.1.2.1 Sodium metabisulfite ($\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$) (Food grade) ประเทศไทยเยอรมันนี
- 3.1.2.2 Hydrochloric acid (HCl) (AR grade) ยี่ห้อ Lab - Scan ประเทศไทย
- 3.1.2.3 Thiobarbituric acid (AR grade) ยี่ห้อ Fluka บริษัท Fluka Biochemika ประเทศไทยสหรัฐอเมริกา
  - 3.1.2.4 Acetic acid glacial (AR – grade) ยี่ห้อ Lab - Scan ประเทศไทย
  - 3.1.2.5 Antifoam (AR – grade) ยี่ห้อ Fluka บริษัท Fluka Biochemika ประเทศไทยสหรัฐอเมริกา
- 3.1.2.6 Petroleum ether (40 – 60°C) (AR grade) บริษัท J.T Baker ประเทศไทย
- 3.1.2.7 Methanol (AR grade) บริษัท VWR international Ltd. ประเทศไทยอังกฤษ

3.1.3 อาหารเลี้ยงเชื้อ

- 3.1.3.1 Sodium chloride (NaCl) ยี่ห้อ Merck บริษัท Merck KGaA ประเทศญี่ปุ่น
- 3.1.3.2 Tartaric acid ยี่ห้อ Analyticals Carlo ERBA บริษัท Farmitalia Carlo ERBA

3.1.3.3 Plate count agar (PCA) ยี่ห้อ Difco ประเทศสหรัฐอเมริกา

3.1.3.4 Potato dextrose agar (PDA) ยี่ห้อ Difco ประเทศสหรัฐอเมริกา

3.1.4 เครื่องมือและอุปกรณ์

- 3.1.4.1 เครื่องมือและอุปกรณ์งานครัว ได้แก่ เอียงพลาสติก มีด ตะละมัง ถ้วยชาม ข้อมูล เป็นต้น

3.1.4.2 เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการวิเคราะห์ทางจุลชีววิทยา ได้แก่ เครื่อง Autoclave ตู้ปั่มน้ำ เชือ ตะเกียงและกอกซอล์ เป็นต้น

3.1.4.3 เครื่องอบแห้ง รุ่น FD - 1010 ยี่ห้อ Nesco America Harvest ประเทศสหรัฐอเมริกา

3.1.4.4 เครื่องทอดไฟฟ้า รุ่น Fritel Type 2160 ยี่ห้อ Fritel ประเทศเบลเยียม

3.1.4.5 เครื่องวัดสี รุ่น CR 300 แหล่งกำเนิดแสง D65 ยี่ห้อ Minolta ประเทศญี่ปุ่น

3.1.4.6 เครื่องวัดลักษณะเนื้อสัมผัสอาหาร (Texture analyzer) รุ่น TA – XT 2i หัววัด Ball probe (P/0.25S) ยี่ห้อ Stable Micro Systems ประเทศอังกฤษ

3.1.4.7 เครื่องชั่งน้ำหนัก 4 ตำแหน่ง ยี่ห้อ Sartorius basic ประเทศเยอรมัน

3.1.4.8 เครื่องวิเคราะห์ปริมาณน้ำอิสระ รุ่น CX2 ยี่ห้อ AquaLab ประเทศสวีเดน

ประเทศญี่ปุ่น

3.1.4.9 เครื่องวัดการดูดกลืนแสง (spectrophotometer) แบบ UV – Vis spectrophotometer double beam รุ่น UV 2 -100 ยี่ห้อ Thermospectronic Unicam ประเทศอังกฤษ

3.1.4.10 เครื่องวัดการดูดกลืนแสง (spectrophotometer) แบบ single beam รุ่น 4001/4 ยี่ห้อ Thermospectronic Unicam ประเทศอังกฤษ

3.1.4.11 เครื่องหมุนแหวอย (zentrifugen) รุ่น Universal 16/16R ยี่ห้อ Hettich ประเทศญี่ปุ่น

3.1.4.12 เครื่องนึ่งฆ่าเชื้อแรงดันสูง รุ่น KT-40 บริษัท ALP ประเทศญี่ปุ่น

3.1.4.13 เครื่องวิเคราะห์ปริมาณไขมันแบบอัตโนมัติ รุ่น S306AK ยี่ห้อ

Gerhardt ประเทศไทย

3.1.4.14 ตู้อบลมร้อน ยี่ห้อ WTC binder รุ่น ED

3.1.4.15 ตู้ดูดความชื้น รุ่น RH 2.0 M. ยี่ห้อ Flexlab ประเทศไทย

3.1.4.16 ตู้ดูดความชื้น (desicator)

3.1.4.17 เครื่องให้ความร้อน (Hot plate) ประเทศไทย

3.1.4.18 Soxhlet extraction tube เป็นหลอดแก้วทรงกระบอกใช้สำหรับสกัด

ไขมันโดยเฉพาะ

3.1.4.19 Distillation flask

3.1.4.20 Volumetric flask

3.1.4.21 บีกเกอร์

3.1.4.22 Aluminium dish พลาสติก

3.1.4.23 ถุงตามิเนต Polypropylene/ Aluminum foil/ Nylon/ Polyester

3.1.4.24 แผ่นกรอง Nylon membrane filters ขนาด 0.45 μm 13 mm. ยี่ห้อ

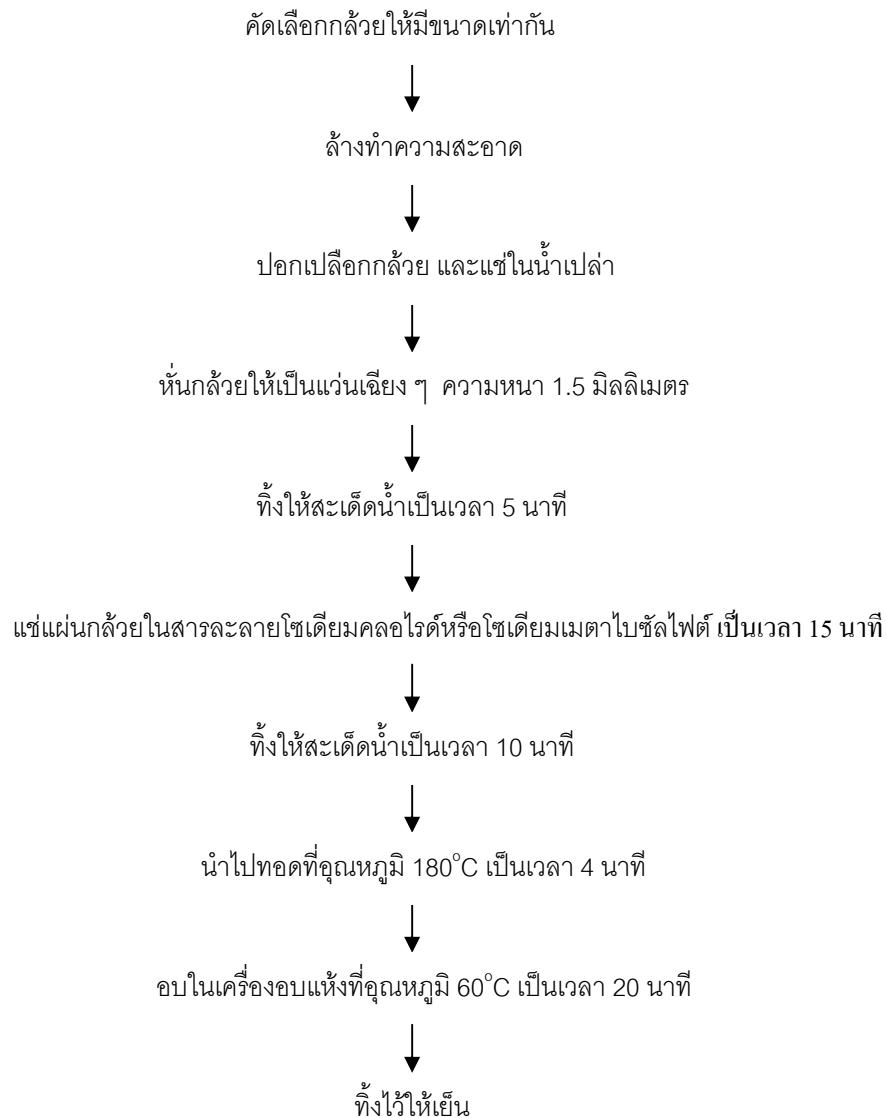
Whatman ประเทศไทย

3.1.4.25 อุปกรณ์สำหรับการทดสอบทางประสาทสัมผัส

3.1.4.26 ชุดกลั่น

3.2 กระบวนการผลิตกลั่วยทอตกรอบเบื้องต้น

กระบวนการผลิตกลั่วยทอตกรอบเบื้องต้น โดยการทอดจะใช้ปริมาณกลั่วยที่หัน 100 กรัม ต่อ น้ำมันปาล์ม 2 ลิตร แสดงดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 กระบวนการผลิตกลั่วยทอตกรอบเบื้องต้น

ตัดแปลงจาก : สุนทรี และคณะ (2547) และ กิงกมล และวิมลศิริ (2544)

3.3 กระบวนการเคลือบคาราเมลและโรยหน้าผลิตภัณฑ์กล้วยทอกรอบ

กระบวนการเคลือบคาราเมลและโรยหน้าผลิตภัณฑ์กล้วยทอกรอบ แสดงดังภาพที่

3.2

นำน้ำ เนย น้ำตาล และเกลือเทลงในกระทะ โดยใช้ไฟอ่อน ๆ

คนส่วนผสมให้เข้ากันจนเดือด 8 นาที

นำกล้วยที่ทอคแล้วมาคลุกับส่วนผสมของคาราเมลที่ได้

(กล้วย : ปริมาณคาราเมล เท่ากับ 100 กรัม : คาราเมล 200 กรัม)

นำกล้วยทอกรอบที่เคลือบคาราเมลมาวางเรียงให้เป็นแผ่นๆ

โรยหน้าด้วยเม็ดมะม่วงหิมพานต์ หรือ ชา หรือ ปลาข้าวสาร

อบที่อุณหภูมิ 60°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ปั่นให้เย็น

บรรจุใส่ถุงลา米เนต

ภาพที่ 3.2 กระบวนการเคลือบคาราเมลและโรยหน้าผลิตภัณฑ์กล้วยทอกรอบ

ตัดแปลงจาก : สุชาดา, 2541 และ สมพนธ์, 2547

3.4 วิธีการศึกษา

3.4.1 การศึกษาผลของระยะความสุกของกล้วยในการผลิตกล้วยทอดกรอบ

สำหรับการศึกษาผลของระยะความสุกของกล้วยในการผลิตกล้วยทอดกรอบ การศึกษานี้ใช้กล้วยที่มีระยะความสุก 3 ระยะ คือ กล้วยที่มีความสุกระยะที่ 1 2 และ 3 ซึ่ง พิจารณาจากระยะความสุกของกล้วยตามดัชนีสีเปลือก (peel color index, PCI) (เบญจมาศ, 2545 และ สิริรัตน์, 2546) เพื่อศึกษาผลของระยะความสุกของกล้วยที่เหมาะสมต่อกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์กล้วยทอดกรอบ และทำการผลิตตามกระบวนการผลิตกล้วยทอดกรอบเบื้องต้นแต่ไม่ต้องทำการแข็งในสารละลายน้ำเดี่ยมคลอร์ไดเมต้าไบซัลไฟต์ แสดงดังภาพที่ 3.1 สำหรับการประเมินคุณภาพทางกายภาพ เคมี และประสิทธิภาพดังนี้

3.4.1.1 การตรวจสอบทางกายภาพ โดยวัดค่าสี (L^* a^* b^*) ปริมาณน้ำอิสระ (a_w) และวัดค่าความเปรอะ (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ก)

3.4.1.2 การตรวจสอบทางเคมี โดยวัดปริมาณความชื้น (AOAC, 1997) ปริมาณไขมัน (AOAC, 1997) และวัดค่าการดูดกลืนแสง (Nagy และคณะ, 1990) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ข)

3.4.1.3 การตรวจสอบทางประสิทธิภาพด้านลักษณะปราการ สี กลิ่นรส รสชาติ ความกรอบ และความชื้นโดยรวม ของผลิตภัณฑ์กล้วยทอดกรอบ โดยใช้วิธีการศึกษา คือ 9 - point hedonic scale โดยผู้ทดสอบทำการให้คะแนนความชอบ 1 – 9 ซึ่งคะแนน 9 หมายถึง ชอบมากที่สุด และคะแนน 1 หมายถึง ไม่ชอบมากที่สุด การนำเสนอตัวอย่างให้แก่ผู้ทดสอบ ผู้ทดสอบจะได้คุณลักษณะ 3 ตัวอย่าง และการนำเสนอตัวอย่างของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ผู้ทดสอบที่ใช้ศึกษาจำนวน 60 คน โดยแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาแสดงดังภาคผนวก จ 1

3.4.2 การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมต่อกระบวนการผลิตกล้วยทอดกรอบ

นำระยะความสุกของกล้วยที่ได้จากการศึกษาตอนที่ 3.4.1 มาทำการศึกษา สภาวะที่เหมาะสมต่อกระบวนการการทำกรอบของผลิตภัณฑ์ โดยมีปัจจัยที่ทำการศึกษาดังนี้

3.4.2.1 การศึกษาการยับยั้งการเกิดสิน้ำตาลในกล้วยด้วย $NaCl$ และ $Na_2S_2O_5$

การศึกษานี้มีการจัดสิ่งทดลองแบบแฟกторเรียล 3×3 โดยทำการเปลี่ยนความเข้มข้นของสารละลายน้ำ $NaCl$ และ $Na_2S_2O_5$ อย่างละ 3 ระดับ คือ $NaCl$ ที่ระดับความเข้มข้น 0.3 และ 5% (w/v) และ $Na_2S_2O_5$ ที่ความเข้มข้น 0.05 และ 0.1% (w/v) เป็นเวลา 15 นาที (Yong และคณะ, 1980, เพ็ชรดา, 2547 และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2550) และทำการผลิต

ตามกระบวนการผลิตกลั่นทอกรอบเบื้องต้น (ภาพที่ 3.1) สำหรับการประเมินคุณภาพทางกายภาพ เคมี และประสิทธิภาพดังนี้

3.4.2.1.1 การตรวจสอบทางกายภาพ โดยวัดค่าสี ($L^* a^* b^*$) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ก)

3.4.2.1.2 การตรวจสอบทางเคมี โดยวัดค่าการดูดกลืนแสง (Nagy และคณะ, 1990) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ข)

3.4.2.1.3 การตรวจสอบทางประสิทธิภาพสัมผัสจะทำการศึกษาด้านลักษณะปฐกภู สี กลิ่นรส รสชาติ ความกรอบ และความชื้นโดยรวม ของผลิตภัณฑ์กลั่นทอกรอบ โดยใช้วิธีการศึกษา คือ 9 - point hedonic scale โดยผู้ทดสอบให้คะแนนความชอบ 1 – 9 ซึ่งคะแนน 9 หมายถึง ชอบมากที่สุด และคะแนน 1 หมายถึง ไม่ชอบมากที่สุด สำหรับการศึกษาในตอนนี้มีจำนวนตัวอย่างมากจึงได้วางแผนการทดลองแบบสูงในบล็อกไม่สมบูรณ์ (Balanced Incomplete Block Design : BIB) ซึ่งแบบแผนการดำเนินการนำเสนอดังต่อไปนี้
แบบของ BIB ที่ถูกกำหนดเป็นรูปแบบ โดยการศึกษานี้จะมีจำนวนตัวอย่าง 9 ตัวอย่าง ซึ่งการนำเสนอตัวอย่างให้แก่ผู้ทดสอบในแต่ละครั้งจำนวน 5 ตัวอย่าง และแต่ละตัวอย่างจะถูกนำเสนอให้แก่ผู้ทดสอบ 1 รอบ ซึ่งจะมีจำนวน 10 ครั้ง จำนวนผู้ทดสอบใน 1 รอบ มีจำนวน 18 คน และตัวอย่างที่พบคู่กันจะถูกนำเสนอให้ผู้ทดสอบใน 1 รอบ จะพบจำนวน 5 ครั้ง และดำเนินการนำเสนอตัวอย่างของแต่ละคนจะแตกต่างกัน จำนวนผู้ทดสอบ 72 คน โดยแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาแสดงดังภาคผนวก จ 1

3.4.2.2 การศึกษาอุณหภูมิและเวลาในการทอกรสั่ย

หลังจากการศึกษาตอนที่ 3.4.2.1 เมื่อได้ผลของการยับยั้งการเกิดสีน้ำตาลด้วยสารละลาย NaCl และ $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ เพื่อช่วยยับยั้งการเกิดสีน้ำตาลแล้วจึงทำการศึกษาอุณหภูมิและเวลาที่เหมาะสมต่อการทอกรสั่ยผลิตภัณฑ์กลั่นทอกรอบ สำหรับการศึกษานี้จะใช้หลักการทอแบบน้ำมันท่วม โดยอุณหภูมิที่ศึกษาคือ 160, 170 และ 180°C เป็นระยะเวลา 3, 4 และ 5 นาที ตามลำดับ โดยมีการจัดสิ่งทดลองแบบแฟกทอรีเรียล 3×3 สำหรับการประเมินคุณภาพทางกายภาพ เคมี และประสิทธิภาพ ดังนี้

3.4.2.2.1 การตรวจสอบทางกายภาพ โดยวัดค่าสี ($L^* a^* b^*$) ปริมาณน้ำอิสระ (a_w) และวัดค่าความเปรี้ยว (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ก)

3.4.2.2.2 การตรวจสอบทางเคมี โดยวัดปริมาณความชื้น (AOAC, 1997) ปริมาณไขมัน (AOAC, 1997) และวัดค่าการดูดกลืนแสง (Nagy และคณะ, 1990) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ข)

3.4.2.2.3 การตรวจสอบทางประสาทสัมผัสจะทำการศึกษาด้านลักษณะปราชญ์สี กลินรส รสชาติ ความกรอบ และความชื้นโดยรวม ของผลิตภัณฑ์กับลักษณะปราชญ์ การศึกษา คือ 9 - point hedonic scale โดยผู้ทดสอบให้คะแนนความชอบ 1 – 9 ซึ่งคะแนน 9 หมายถึง ชอบมากที่สุด และคะแนน 1 หมายถึง ไม่ชอบมากที่สุด สำหรับการศึกษาในตอนนี้ มีจำนวนตัวอย่างมากจึงได้วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกไม่สมบูรณ์ (Balanced Incomplete Block Design : BIB) ซึ่งแบบแผนการนำเสนอตัวอย่างจะเป็นไปตามแบบแผนของ BIB ที่ถูกกำหนดเป็นรูปแบบ โดยการศึกษานี้จะมีจำนวนตัวอย่าง 9 ตัวอย่าง ซึ่งการนำเสนอตัวอย่างให้แก่ผู้ทดสอบในแต่ละครั้งจำนวน 5 ตัวอย่าง และแต่ละตัวอย่างจะถูกนำเสนอให้แก่ผู้ทดสอบ 1 รอบ ซึ่งจะมีจำนวน 10 ครั้ง จำนวนผู้ทดสอบใน 1 รอบ มีจำนวน 18 คน และตัวอย่างที่พบคู่กันจะถูกนำเสนอให้ผู้ทดสอบใน 1 รอบ จะพบจำนวน 5 ครั้ง และลำดับในการนำเสนอตัวอย่างของแต่ละคนจะแตกต่างกัน จำนวนผู้ทดสอบ 72 คน โดยแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาแสดงดังภาคผนวก จ 1

3.4.3 การศึกษาระยะเวลาการอบที่เหมาะสมในการผลิตกลั่ยทองกรอบ

นำสภาวะที่ได้ทำการศึกษาจากตอนที่ 3.4.2 มาศึกษาระยะเวลาการอบที่เหมาะสม เพื่อช่วยลดปริมาณน้ำมันและปริมาณความชื้นของผลิตภัณฑ์กับลักษณะปราชญ์ ปัจจัยที่ศึกษา คือ อุณหภูมิในการอบ 60°C และระยะเวลาในการอบ 0, 10, 20 และ 30 นาที (Vaisayanunt, 1987) สำหรับการประเมินคุณภาพทางกายภาพ เคมี และประสาทสัมผัส ดังนี้

3.4.3.1 การตรวจสอบทางกายภาพ โดยวัดค่าสี (L^* a^* b^*) ปริมาณน้ำอิสระ (a_w) และวัดลักษณะเนื้อสัมผัสอาหาร (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ก)

3.4.3.2 การตรวจสอบทางเคมี โดยวัดปริมาณความชื้น (AOAC, 1997) ปริมาณไขมัน (AOAC, 1997) และวัดค่าการดูดกลืนแสง (Nagy และคณะ, 1990) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ข)

3.4.3.3 การตรวจสอบทางประสาทสัมผัสจะทำการศึกษาด้านลักษณะปราชญ์สี กลินรส รสชาติ ความกรอบ และความชื้นโดยรวม ของผลิตภัณฑ์กับลักษณะปราชญ์ การศึกษา คือ 9 - point hedonic scale โดยผู้ทดสอบทำการให้คะแนนความชอบ 1 – 9 ซึ่งคะแนน 9 หมายถึง ชอบมากที่สุด และคะแนน 1 หมายถึง ไม่ชอบมากที่สุด การนำเสนอตัวอย่างให้แก่ผู้ทดสอบ ผู้ทดสอบจะได้คนละ 3 ตัวอย่าง และลำดับในการนำเสนอตัวอย่างของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ผู้ทดสอบที่ใช้ศึกษาจำนวน 60 คน โดยแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาแสดงดังภาคผนวก จ 1

3.4.4 การพัฒนาสูตรความเมลสำหรับเคลือบผลิตภัณฑ์กล้วยทอดกรอบ

หลังจากศึกษากระบวนการผลิตกล้วยทอดกรอบที่เหมาะสม การศึกษานี้จึงทำการจะทำการพัฒนาสูตรความเมล โดยจะศึกษาปริมาณของเนยเค็มและน้ำตาลทรายที่เหมาะสม ต่อผลิตภัณฑ์กล้วยทอดกรอบ แสดงดังตารางที่ 3.1 เมื่อได้สูตรความเมลที่เหมาะสมแล้วจึงroyหน้าผลิตภัณฑ์กล้วยทอดกรอบด้วยเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ฯ และปลาข้าวสาร (แสดงดังภาพที่ 3.2) เนื่องจากเมล็ดมะม่วงหิมพานต์มีรากค่อนข้างแข็งซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ส่วนงานเป็นวัตถุดิบที่มีการนำมาประกอบอาหารหลากหลายชนิด เพราะงามมีคุณค่าทางโภชนาการมาก และปลาข้าวสารจะมีคุณค่าทางโภชนาการและสร้างความเปลกใหม่ให้แก่ผลิตภัณฑ์ สำหรับก่อนนำมาroyหน้าจะนำเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ไปอบที่อุณหภูมิ 150°C เป็นเวลา 15 นาที หรืออบจนกว่าจะสุก ส่วนงานนำไปคั่วให้สุกเป็นเวลาประมาณ 10 – 15 นาที ด้วยระดับไฟอ่อนๆ และปลาข้าวสารจะนำไปปอกดให้สุก

ตารางที่ 3.1 สูตรความเมลสำหรับผลิตภัณฑ์กล้วยทอดกรอบ

ส่วนประกอบ (%)	สูตรความเมล				
	1	2	3	4	5
น้ำตาล	42	40	38	36	34
เนยเค็ม	16	18	20	22	24
เกลือ	2	2	2	2	2
น้ำ	40	40	40	40	40

ตัวอย่าง : สุชาดา, 2541 และ สมพันธ์, 2547

สำหรับการประเมินคุณภาพทางกายภาพ เคมี และประสิทธิภาพสัมผัสดังนี้

3.4.4.1.1 การตรวจสอบทางกายภาพ โดยวัดค่าสี (L^* a^* b^*) และปริมาณน้ำอิสระ (a_w) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ก)

3.4.4.1.2 การตรวจสอบทางเคมี โดยวัดปริมาณความชื้น (AOAC, 1997) (แสดงวิธีการศึกษาดังภาคผนวก ข)

3.4.4.1.3 การตรวจสอบทางประสิทธิภาพสัมผัสจะศึกษาด้านลักษณะปราชญ์ สี กลิ่นรส รสชาติ ความกรอบ และความชอบโดยรวม ของผลิตภัณฑ์กล้วยทอดกรอบ โดยใช้วิธีการศึกษา คือ 9 - point hedonic scale โดยผู้ทดสอบทำการให้คะแนนความชอบ 1 – 9 ซึ่ง

คะแนน 9 หมายถึง ชอบมากที่สุด และคะแนน 1 หมายถึง ไม่ชอบมากที่สุด การนำเสนอตัวอย่างให้แก่ผู้ทดสอบ ผู้ทดสอบจะได้คนละ 3 ตัวอย่าง และลำดับในการนำเสนอตัวอย่างของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ผู้ทดสอบที่ใช้ศึกษาจำนวน 60 คน โดยแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาแสดงดังภาคผนวก จ 1

3.4.5 การศึกษาอายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์กล้ายอดกรอบ

เมื่อได้ผลิตภัณฑ์กล้ายอดกรอบเคลือบความเมล็ดมะม่วงหิมพานต์หน้างา และหน้าปลาข้าวสาร การศึกษานี้จะศึกษาอายุการเก็บของผลิตภัณฑ์โดยจะบรรจุในถุงลามิเนต polypropylene/ aluminum foil/ nylon/ polyester และทำการทดสอบแบบสภาวะเร่งที่อุณหภูมิ 30, 45 และ 55 °C (Sacharow และ Griffin, 1980 และ Irwandi และคณะ, 1998) เกณฑ์การประเมินผลจะศึกษาทุกสีปدان์ เป็นระยะเวลา 7 สีปدان์ ดังนี้

3.4.5.1 การตรวจสอบทางกายภาพ โดยวัดค่าสี (L^* a^* b^*) และปริมาณน้ำอิสระ (a_w) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ก)

3.4.5.2 การตรวจสอบทางเคมี โดยวัดปริมาณความชื้น (AOAC, 1997) และ TBA number (Egan และคณะ 1981) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ข)

3.4.5.3 การตรวจสอบทางจุลินทรีย์ โดยวิเคราะห์ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมดปริมาณยีสต์และรา (Palou และคณะ, 1999) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ค)

3.4.5.4 การตรวจสอบทางประสิทธิภาพสัมผัสจะศึกษาด้านลักษณะปราภูมิ สี กลิ่นรส รสชาติ ความกรอบ และความชื้นโดยรวม ของผลิตภัณฑ์กล้ายอดกรอบ โดยใช้วิธีการศึกษาคือ 9 - point hedonic scale โดยผู้ทดสอบทำการให้คะแนนความชอบ 1 – 9 ซึ่งคะแนน 9 หมายถึง ชอบมากที่สุด และคะแนน 1 หมายถึง ไม่ชอบมากที่สุด การนำเสนอตัวอย่างให้แก่ผู้ทดสอบ ให้ตัวอย่างแก่ผู้ทดสอบคนละ 3 ตัวอย่าง ซึ่งผลิตภัณฑ์มีหน้าเมล็ดมะม่วงหิมพานต์หน้างา และหน้าปลาข้าวสาร และลำดับในการนำเสนอตัวอย่างของแต่ละคนจะแตกต่างกัน การศึกษานี้จะใช้ผู้ทดสอบจำนวน 30 คน โดยแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาแสดงดังภาคผนวก จ 2

3.4.6 การตรวจคุณภาพผลิตภัณฑ์กล้ายอดกรอบ

การตรวจวัดคุณภาพผลิตภัณฑ์กล้ายอดกรอบ สำหรับการประเมินคุณภาพทางกายภาพ เคมี และประสิทธิภาพ ดังนี้

3.4.6.1 การตรวจสอบทางกายภาพ โดยวัดค่าสี (L^* a^* b^*) และปริมาณน้ำอิสระ (a_w) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ก)

3.4.6.2 การตรวจสอบทางเคมี โดยวัดปริมาณความชื้น (AOAC, 1997) และ TBA number (Egan และคณะ 1981) (วิธีการศึกษาดังภาคผนวก ๖)

3.4.6.3 การตรวจสอบทางประสาทสัมผัสจะศึกษาด้านลักษณะปรากฎ สี กลิ่น รส รสชาติ ความกรอบ และความซوبโดยรวม ของผลิตภัณฑ์กัลวยทอกรอบ โดยใช้วิธีการศึกษาคือ 9 - point hedonic scale โดยผู้ทดสอบทำการให้คะแนนความชอบ 1 – 9 ซึ่งคะแนน 9 หมายถึง ชอบมากที่สุด และคะแนน 1 หมายถึง ไม่ชอบมากที่สุด การนำเสนอตัวอย่างให้แก่ผู้ทดสอบ ผู้ทดสอบจะได้คนละ 3 ตัวอย่าง โดยกัลวยทอกรอบจะมีหน้าเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ หน้างา และหน้าปลาข้าวสาร และลำดับในการนำเสนอตัวอย่างของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ผู้ทดสอบที่เข้าศึกษาจำนวน 30 คน โดยแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาแสดงดังภาคผนวก ๑ ๒

3.4.7 การศึกษาการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์กัลวยทอกรอบ

ในการศึกษายอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จะใช้ผู้ทดสอบจำนวน 200 คน โดยทำการออกแบบสอบตามเกี่ยวกับความชอบที่มีต่อผลิตภัณฑ์กัลวยทอกรอบหน้าเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ หน้างา และหน้าปลาข้าวสาร สำหรับแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์แสดงดังภาคผนวก ๑ ๓

3.5 แผนการทดลองของงานวิจัย

3.5.1 การวิเคราะห์ผลทางกายภาพ เคมีและจุลินทรีย์จะทำการวางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Completely Randomized Design: CRD) คำนวนค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($mean \pm SD$)

3.5.2 การวิเคราะห์ผลทางประสาทสัมผัส มีวิธีการทดลองแบบบล็อกสุ่มสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design: RCBD) และมีการวิเคราะห์ผลทางประสาทสัมผัสโดยวิธีการทดลองแบบสุ่มในบล็อกไม่สมบูรณ์ (Balanced Incomplete Block Design : BIB) เป็นวิธีเข้าสำหรับศึกษาในกวิจัยที่มีจำนวนตัวอย่างให้ผู้ทดสอบปริมาณมาก และคำนวนค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($mean \pm SD$)

3.5.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3.5.4 การวิเคราะห์หาความแตกต่างทางสถิติ Duncan's new multiple range test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95